

Prima instanță: judecătoria Buiucani, mun.Chișinău (jud.Sv.Balmuș)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M.Ciugureanu, B.Bîrcă, Eu.Clim)

DECIZIE

22 iulie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Petru Moraru

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de către Sadcovschii Timofei împotriva încheierii din 04.03.2015 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare judecată a Nataliei Sadcovscaia împotriva Irinei Sadcovscaia Irina, Sadcovschii Timofei, Sadcovschii Ruslan privind partajul bunului imobil, evacuare, încasarea cheltuielilor de judecată

c o n s t a t ă :

La data de 17.11.2011 Sadcovscaia Natalia a depus în instanța de judecată cerere împotriva Irinei Sadcovscaia, Sadcovschii Timofei, Sadcovschii Ruslan privind partajul bunului imobil, evacuare, încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii s-a indicat că reclamanta este proprietara 2/5 cote părți ideale din apartamentul nr.20, str.Doina și Ion Aldea-Teodorovici 11/2, mun.Chișinău. Restul - 3/5 cote părți ideale din imobilul dat aparțin pîrîților.

Menționează reclamanta că nu a ajuns cu pîrîții la o înțelegere referitor la modul de folosire a imobilului dat și pîrîții permanent îi crează impedimente privitor la folosirea apartamentului și este lipsită de dreptul de a-și exercita dreptul de dispoziție în temeiul dreptului de proprietate pe care îl deține.

A solicitat reclamanta determinarea modului de folosință a apartamentului nr.20, str.Doina și Ion Aldea-Teodorovici 11/2, mun.Chișinău în dependență de cotele părți a fiecărui coproprietar.

La data de 10.04.2014 reclamanta a depus o cerere de concretizare a cerințelor și a solicitat vânzarea la licitație a apartamentului nr.20, str.Doina și Ion Aldea-Teodorovici 11/2, mun.Chișinău cu nr. cadastral0100514.142.01.020 cu distribuirea prețului coproprietarilor proporțional cotelor părți deținute cu evacuarea tuturor părților din imobilul dat.

Prin hotărîrea din data de 07.07.2014 a judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău cererea Nataliei Sadcovscaia a fost admisă și a fost dispusă vânzarea la licitație a apartamentului nr.20, str.Doina și Ion Aldea-Teodorovici 11/2, mun.Chișinău cu nr.

cadastral 0100514.142.01.020, sub control judiciar cu distribuirea prețului coproprietarilor proporțional cu cotele părți deținute, s-a dispus evacuarea locatarilor apartamentului dat, precum și s-a dispus încasarea de la pîrîți în beneficiul reclamantei a taxei de stat în sumă de 11100 lei. La fel, de la pîrîți s-a încasat taxa de stat în sumă de 5665 lei.

La data de 01.08.2014 Sadcovschii Timofei, Sadcovcaia Irina au depus cerere de apel împotriva hotărîrii din data de 07.07.2014 a judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău.

Prin încheierea din data de 04.03.2015 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea apelanților Sadcovschii Timofei și Sadcovscaia Irina privind scutirea de la plata taxei de stat și nu a fost dat curs cererii de apel a acestora acordîndu-le termen în vederea înlăturării neajunsurilor și anume pentru a achita taxa de stat în sumă de 4016 lei pînă la data de 06.05.2015.

La data de 11 mai 2015 Sadcovschii Timofei și Sadcovscaia Irina au depus recurs împotriva încheierii din data de 04.03.2015 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii s-a indicat că la data de 04.03.2015 s-a prezentat în ședința instanței de apel unde a indicat că avocatul său se află în concediu medical și a solicitat amînarea examinării cauzei.

Mai menționează recurentul că în ședința dată reprezentantul intimatului a solicitat de a nu da curs cererii de apel, deoarece nu a fost achitată taxa de stat, drept urmare nu a fost dat curs cererii de apel.

Afirmă recurenții că încheierea recurată o consideră ilegală, deoarece a fost emisă cu încălcarea normelor procedurale și anume nu a fost respectat dreptul la interpret.

Mai indică recurentul că încheierea dată nu a fost expediată în adresa sa sau a avocatului, ultimul făcînd cunoștință cu aceasta la data de 08.05.2015.

Reiterează recurenții că prin încheierea recurată i s-a încălcat dreptul la interpret, deoarece nu i-a fost acordat un interpret în ședința de judecată, deși este vorbitor de limba rusă și dreptul la apărare, deoarece în ședința de judecată a solicitat amînarea examinării cauzei pe motiv că avocatul lor se află în concediu medical, dar instanța nu a luat în considerație demersul dat și a examinat cauza emițînd încheierea contestată.

Mai mult decît atît ,indică recurenții că ședința a fost petrecută în lipsa unui participant la proces fără să se dispună de înștiințarea acestuia.

În conformitate cu art.425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele pricinii rezultă că conform procesului-verbal al ședinței din 04 martie 2015, recurentul Sadcovschii T. a fost prezent în ședința de judecată.

Cererea de recurs a fost depusă la data de 11.05.2015 și instanța de recurs o va considera depusă în termen, deoarece la materialele dosarului(f.d.159) se conține recipisa avocatului recurenților din data de 08.05.2015 din care rezultă că aceasta a primit încheierea recurată la data de 08.05.2015. Astfel, anume data de 08.05.2015 va fi apreciată de instanță ca dată de la care se calculează termenul de atac. Ori,

confirmare a faptului că recurenții sau reprezentantul acestora cunoșteau despre încheiere anterior, la materialele cauzei nu se află.

Studiind materialele dosarului, Completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare la faza primirii cererii de apel în Curtea de Apel Chișinău din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427, lit.b)CPC instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

În conformitate cu art. 432, alin.(3), lit.c)CPC , se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului.

În conformitate cu art.24 CPC, judecarea pricinilor civile în instanțele judecătorești se desfășoară în limba moldovenească. Persoanele interesate în soluționarea pricinii care nu posedă sau nu vorbesc limba moldovenească sînt în drept să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret. Prin încheiere a instanței, procesul se poate desfășura și într-o limbă acceptabilă pentru majoritatea participanților la proces. În cazul în care procesul se desfășoară în o altă limbă, instanța emite hotărîrea în mod obligatoriu și în limba moldovenească. Actele de dispoziție ale instanței judecătorești se înmînează participanților la proces, fiind perfectate în limba în care se desfășoară procesul ori, la solicitare, în limba de stat.

Conform procesului verbal al ședinței de judecată (f.d.144) a instanței de apel, în ședința de judecată, recurentul Sadcovschii Timofei s-a prezentat și acestuia nu i s-a asigurat dreptul la interpret, aceasta fiind o încălcare a normelor procedurale din următoarele considerente.

Astfel, prin prisma art.24 CPC, odată ce ședința de judecată s-a desfășurat în limba de stat, recurentului urma să i se pună la dispoziție un interpret, ceea ce instanța de apel nu a făcut. Ori, conform materialelor dosarului - procesului verbal al ședinței de judecată, în ședința de judecată nu a fost invitat un interpret, precum și nu se conține refuzul recurentului de a i se acorda un interpret sau declarația acestuia despre lipsa necesității prezenței interpretului.

În contextul celor expuse, instanța de recurs constată încălcarea de către instanțele inferioare a normelor procedurale și anume în ceea ce privește acordarea unui interpret recurentului, ceea ce încalcă în mod vădit dreptul la un proces echitabil. Or, potrivit recomandărilor avizului nr.11 (2008) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil, pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului în care Curtea condamnă Statele pentru încălcarea art. 6 din Convenție, nemotivarea hotărârilor de către instanțele de judecată aduce atingere echității procesului (*Tejedor Garcia vs Spania, hotărârea din 16 decembrie 1997, §31; Vasilescu vs România hotărârea din 08 iunie 2006*).

Din interpretarea art.6§1 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Astfel, prin prisma egalității armelor statuat de art.6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, un element al principiului echității este contradictorialitatea între părțile în proces, care impune ca fiecare parte să prezinte probe care le consideră temei al pretențiilor sale.

Respectiv, prin faptul că examinarea cauzei s-a petrecut fără să se acorde recurentului un interpret, Completul consideră că i s-a încălcat dreptul acestuia de a face cunoștință cu materialele cauzei, a înțelege mersul procesului. Și, această omisiune poate fi corectată doar prin reexaminarea cauzei de către instanța de apel.

Totodată, instanța de recurs reține că recurentului i-a fost încălcat și dreptul la apărare, ori în ședința de judecată acesta a solicitat amânarea examinării cauzei, deoarece avocatul său se află în concediu medical. Neținând cont de demersul înaintat, instanța de apel a examinat cauza emițând încheierea contestată.

Aici, instanță reiterează că aceasta este o încălcare a drepturilor recurentului, ori acesta, ca și oricare parte în proces, are dreptul să fie asistat de un avocat sau să-și apere interesele singur. În speță, recurentul a optat pentru un avocat și în lipsa acestuia a fost în imposibilitate de a-și apăra drepturile sale, mai mult că procesul s-a desfășurat în limba de stat pe care nu o posedă.

Din aceste considerente și reieșind din constatările enunțate, instanța de recurs consideră că pricina a fost judecată cu încălcarea normelor de drept procedural, și, având în vedere că eroarea comisă nu poate fi corectată de instanța de recurs, Completul consideră necesar a admite recursul, a casa încheierea instanței de apel cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel la faza primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. art. 427, lit. b), Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
d e c i d e

Se admite recursul declarat Sadcovschii Timofei împotriva încheierii din 04.03.2015 a Curții de Apel Chișinău.

Se casează încheierea din data de 04.03.2015 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare judecată a Nataliei Sadcovscaia împotriva Irinei Sadcovscaia Irina, Sadcovschii Timofei, Sadcovschii Ruslan privind partajul bunului imobil, evacuare, încasarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecători la faza primirii cererii de apel.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecătorii

Petru Moraru

Oleg Sternioală